

Til beslutningsforslag nr. B 91. Betænkning afgivet af forsvarsudvalget den 30. maj 1983

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om positiv fredstjeneste

[af Pelle Voigt (SF) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og dennes besvarelse heraf er optrykt som bilag til denne betænkning.

Udvalget har desuden modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

»Aldrig mere Krig«,
 Brabrand/Gellerup Fredsgruppe,
 Broby fredsgruppe,
 Esbjerg Fredskomiteé,
 Faglig Ungdom, København,
 Folk for Fred, Humlebæk,
 Fredsudvalget under De civile værnepligtiges Landskontaktudvalg,
 Kvinder for Fred, Gladsaxe,
 Militær- og nægterkontoret,
 Nej til atomvåben, Århus,
 Samarbejdskomiteen for fred og sikkerhed,
 Skjern/Egvad Fredskomiteé,
 Socialdemokrater mod a-våben og militarisme,
 Struer Fredsgruppe og
 Vennernes samfund.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) forslaget til folketingsbeslutning til *vedtagelse* med det af flertallet stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, fremskridtspartiets og centrumdemokraternes medlemmer af udvalget) indstiller forslaget til folketingsbeslutning til *forka-*

stelse ved 2. (sidste) behandling og ønsker at udtale:

Loven om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde foreskriver i § 1, stk. 2, at udbyttet af de værnepligtiges arbejde skal tilfalde staten (almenheden). På denne baggrund har udstationering af civile værnepligtige fortrinsvis fundet sted til offentlige eller offentligt støttede sociale eller kulturelle institutioner samt til private foreninger og organisationer med et utvivlsomt almennyttigt formål.

Mindretallet finder, at udstationering eller udlån af civile værnepligtige til foreninger og organisationer, der ikke har et sådant almennyttigt formål, er uforenelig med denne lovbestemmelse.

Det er ligeledes mindretallets opfattelse, at godkendelse som udstationeringssted bør gives under fastholdelse af de krav, som skal sikre, at tjenesten som civil værnepligtig ikke bliver mindre belastende end den almindelige værnepligtstjeneste. (Der henvises til bilaget, hvor indenrigsministerens besvarelse af et af udvalgets spørgsmål er optrykt).

Mindretallet finder, at det fortsat bør undgås, at de civile værnepligtige beskæftiges inden for institutioner og foreninger m.v., hvis hovedformål er at formidle og fremme synspunkter, der er stærkt omstridte i offentligheden og den politiske debat. De civile værnepligtiges arbejde bør heller ikke være af fagligt eller partipolitisk indhold.

Mindretallet er indforstået med at åbne mulighed for godkendelse af nye udstationeringssteder, som lever op til ovennævnte krav.

Det er oplyst, at kristeligt folkeparti, der ikke er repræsenteret i udvalget, kan tilslutte

sig mindretallet udtalelse, og at kristeligt folkeparti ved 2. (sidste) behandling vil stemme imod beslutningsforslaget.

Et *mindretal inden for mindretallet* fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) kan tilslutte sig mindretallets ovenstående udtalelse, men ønsker yderligere at udtale, at mindretallet ikke kan gå ind for dette forslag, som jo i realiteten går ud på at uddanne civile værnepligtige til forsvarsnihilister for skatteydermidler.

For at sige det endnu stærkere, så vender mindretallet sig mod beslutningsforslaget, især fordi der her er tale om et forslag fra et politisk parti, der ønsker egne politiske mål opfyldt med et tilsyneladende uskyldigt forslag, der kan se fornuftigt ud, men mindretallet har også gennemskuet det og indstiller således beslutningsforslaget til forkastelse.

Ændringsforslag

Af et *flertal* (Lasse Budtz (S), Knud Damgaard (S), Hjortnæs (S), Poul Nielson (S), Løvig Simonsen (S), Søgaard (S), Gert Petersen (SF), Pelle Voigt (SF) og Bilgrav-Nielsen (RV)):

Til teksten

Teksten affattes således:

Finn Jørgensen (KF) nfm.d. Bo Kristensen (KF) Arne Christiansen (V)

Mette Madsen (V) Arentoft (FP) Halvgaard (FP) Emmert Andersen (CD)

Grethe Lyngs (CD) Lasse Budtz (S) Knud Damgaard (S) Løvig Simonsen (S)

Poul Nielson (S) Hjortnæs (S) Søgaard (S) Bilgrav-Nielsen (RV) Gert Petersen (SF)

Pelle Voigt (SF)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.

»Folketinget opfordrer regeringen til at udvide udstationeringsmulighederne for de civile værnepligtige til også at omfatte fredsbevægelserne, organisationer med tilknytning til FN, kirkelige og fælleskirkelige organisationer samt miljøorganisationer. De udvidede udstationeringsmuligheder skal tilvejebringes ved en ændring af administrativ praksis. I samme forbindelse må de organisationer, der ønsker at medvirke i udstationeringen, have lejlighed til at fortælle om det arbejde, de udfører under de civile værnepligtiges skoleophold.«

Bemærkninger

Beslutningsforslaget pålægger indenrigsministeren at søge de nævnte ændringer af de civile værnepligtiges udstationeringsmuligheder tilvejebragt ved en ændring af administrativ praksis. Flertallet anser en sådan fremgangsmåde i overensstemmelse med gældende lovgivning, idet de i forslaget nævnte organisationer klart må anses for at have et utvivlsomt almennyttigt formål.

Hvis indenrigsministeren skønner det nødvendigt at foretage en udvidelse af det nuværende skoleopholds længde for at få tid til organisationernes forelæggelse af oplysninger om deres arbejde, bør en sådan passende udvidelse finde sted.

Bilag**Et af udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og dennes svar herpå***Spørgsmål:*

Kan der ske en udvidelse af mulighederne for udstationering uden at forrykke den eksisterende balance mellem henholdsvis almindelig værnepligtstjeneste og militærnægtertjeneste?

Svar:

I de gældende retningslinjer for udstationeringsordningen, herunder den standardkontrakt, som indgås mellem værnepligtsstyrelsen og det enkelte udstationeringssted, er der opstillet en række krav til udstationeringsstedet, som skal sikre, at tjenesten som civil værnepligtig ikke bliver mindre belastende end den almindelige værnepligtstjeneste.

Blandt disse krav kan nævnes, at udstationeringsstedet må have mindst én fuldtidsansat, der kan føre kontrol med, at den værnepligtige opfylder sin arbejdsforpligtelse. Et andet væsentligt hensyn er, at den værnepligtige ikke må udstationeres til en institution

eller forening, hvor arbejdet forudsætter en bestemt faglig uddannelse eller erhvervs erfaring, og den udstationerede må ikke tidligere have været knyttet til den pågældende forening eller institution.

Indenrigsministeriet finder det af afgørende betydning, at de nævnte krav til udstationeringsstederne fastholdes, således at den civile værnepligtstjeneste ikke gøres mere attraktiv end den almindelige værnepligtstjeneste, som den erstatter.

I det omfang en eller flere af de nævnte organisationer eller institutioner lever op til de nævnte krav, vil det være muligt at godkende dem som nye udstationeringspladser, uden at kravene til den pågældende tjeneste derved bliver mindre. I givet fald måtte man ændre den senere tids praksis, hvorefter der er givet afslag på ansøgninger om godkendelse som udstationeringssted til organisationer, foreninger m.v., som utvivlsomt opfylder de nævnte krav. Baggrunden for denne praksis er det betydelige overskud af udstationeringspladser for de civile værnepligtige.

Til lovforslag nr. L 103. Betænkning afgivet af det energipolitiske udvalg den 31. maj 1983

Betænkning

over

Forslag til lov om Dansk Olie & Naturgas A/S m.v.

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til energiministeren og justitsministeren, som ministrene har besvaret skriftligt.

Der er desuden blevet afholdt et heldagsmøde for udvalget på Marienborg med deltagelse af energiministeren og embedsmænd.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af energiministeren stillede og af flertallet tiltrådte ændringsforslag.

Flertallet er bekendt med, at kristeligt folkeparti kan tilslutte sig denne indstilling.

Et *mindretal* (socialistisk folkeparti og fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af *energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Knud Damgaard (S), Mette Groes (S), Søren Hansen (S), Risgaard Knudsen (S), Poul Nielson (S), Løvig Simonsen (S), Ahlmann-Ohlsen (KF), Annelise Gotfredsen (KF), Brixtofte (V), Lennart Larson (V), Emmert Andersen (CD), Birgith Mogensens (CD) og Lone Dybkjær (RV)):

Til § 1

1) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 01. Lov nr. 370 af 13. juni 1973 om aktieselskaber med senere ændringer og anden lovgivning, som omfatter aktieselskaber,

gælder for Dansk Olie & Naturgas A/S med de i denne lov angivne afvigelser.«

Til § 3

2) Paragraffen affattes således:

»§ 3. Der oprettes et repræsentantskab for Dansk Olie & Naturgas A/S med tilhørende datterselskaber samt i andre af loven omfattede aktieselskaber, bortset fra datterselskaber. Hvert af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier indstiller et medlem, der udnævnes af energiministeren. De øvrige medlemmer, der skal udgøre et flertal af repræsentantskabets medlemmer, vælges af generalforsamlingen. 6 medlemmer skal repræsentere erhvervs- samt aftager- og brugerinteresser inden for selskabets virkeområde, 2 særlig sagkundskab på energiområdet og 2 henholdsvis juridisk og økonomisk sagkundskab.

Stk. 2. Udnævnelse henholdsvis valg af medlemmer til repræsentantskabet gælder 3 år fra en 1. juli. Formanden for repræsentantskabet vælges af generalforsamlingen, næstformanden af repræsentantskabet.

Stk. 3. Repræsentantskabet, der skal føre tilsyn med bestyrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender, afholder møde mindst én gang hvert halve år, hvor bestyrelsen afgiver en redegørelse for selskabets og dets datterselskabers virksomhed og planerne for den kommende virksomhed og dennes finansiering.

Stk. 4. Repræsentantskabets medlemmer har adgang til at deltage i generalforsamlingen. Dagsorden for generalforsamlinger, herunder forslag til ændringer af vedtægter og til valg af bestyrelsesmedlemmer, tilsendes re-

præsentskabet før afholdelsen af den pågældende generalforsamling.

Stk. 5. Forslag til ændringer af vedtægter og til valg af bestyrelsesmedlemmer i datterselskaber tilsendes repræsentskabet før afholdelsen af generalforsamling i det pågældende datterselskab.«

Til § 4

3) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Dansk Olie & Naturgas A/S udarbejder én gang årligt til brug for folketinget en redegørelse for selskabets og for dets datterselskabers virksomhed i det forløbne år og for planlagte aktiviteter såvel i det kommende år som på længere sigt samt planerne for finansieringen heraf. Redegørelsen forelægges repræsentskabet til udtalelse. Energiministeren fremsender redegørelsen og repræsentskabets udtalelse til folketinget.«

Til § 5

4) Paragraffen udgår.

§§ 6–10 bliver herefter §§ 5–9.

Til § 7

5) »§§ 1–5« ændres til: »§§ 1, 2 og 4«.

Til § 8

6) Paragraffen affattes således:

»§ 8. I lov nr. 291 af 10. juni 1981 om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat indsættes efter § 3:

»§ 3 a. Energiministeren kan for et år ad gangen med tilslutning fra folketingets finansudvalg indgå aftale med Dansk Olie & Naturgas A/S om betaling af en afgift for den af loven omfattede virksomhed.«

Bemærkninger

Til nr. 2

Bestemmelsen angiver, at der i Dansk Olie & Naturgas A/S samt i eventuelle andre af loven omfattede aktieselskaber oprettes et repræsentskab. Repræsentskabet følger aktieselskabslovens almindelige regler, som derfor ved lovforslaget suppleres med nær-

mere bestemmelser om repræsentskabets sammensætning, valg og funktion.

Der er efter reglerne i aktieselskabsloven mulighed for, at der i selskabets vedtægter kan optages yderligere bestemmelser, som måtte anses for påkrævet af hensyn til repræsentskabets virke.

I aktieselskabsloven bestemmes det, at repræsentskabet vælges af generalforsamlingen med mulighed for, at et mindretal kan udpeges af andre. I nærværende lovforslag er denne mulighed udnyttet, idet et antal medlemmer svarende til antallet af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier udpeges efter indstilling fra partierne – ét for hvert parti. Det resterende antal medlemmer vælges af generalforsamlingen i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 59, stk. 1. Da antallet af partier, der er repræsenteret i finansudvalget, kan skifte, vil det samlede antal medlemmer af repræsentskabet ligeledes variere.

De 6 medlemmer, der repræsenterer erhvervs- samt aftager- og brugerinteresser inden for selskabets virkeområde, vælges som nævnt af generalforsamlingen. Det vil være naturligt, at medlemmerne vælges efter drøftelse med de af selskabets virksomhed berørte organisationer, herunder Industrirådet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ligesom det findes vigtigt, at organisationer med tilknytning til aftager- og brugerinteresser, herunder kommunale organisationer, bliver repræsenteret.

Da D.O.N.G. A/S' aktivitetsområde er omfattende, er det anset for formålstjenligt at sammensætte repræsentskabet med bred faglig kundskab.

Ved ophør af et medlems hverv før udløbet af valgperioden på 3 år er det i stk. 2 forudsat i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 59, stk. 4, jfr. § 50, stk. 2, at et nyt medlem udnævnes eller vælges snarest efter det afgående medlems udtræden for dennes resterende valgperiode. Er det afgående medlem udnævnt efter indstilling af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier, forudsættes det nye medlem udnævnt efter indstilling fra samme parti.

I stk. 3 er repræsentskabets opgave fastlagt i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 59, stk. 3, 1. pkt., hvorefter repræsentskabet skal føre tilsyn med be-

styrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender.

Det nærmere indhold og omfang af repræsentantskabets opgaver kan herudover i overensstemmelse med aktieselskabslovens almindelige regler fastlægges i selskabets vedtægter.

Det forudsættes, at repræsentantskabet virker på tilsvarende måde som repræsentantskaber i andre selskaber. Den omstændighed, at nogle af medlemmerne udnævnes efter indstilling fra de i finansudvalget repræsenterede partier, ændrer således ikke de forpligtelser og rettigheder, der sædvanligvis gælder for medlemmer af repræsentantskaber, navnlig i forhold til de øvrige ledelsesorganer.

Redegørelsen samt planerne for den kommende virksomhed, som bestyrelsen efter *stk.* 3 skal afgive til repræsentantskabet, forventes at have et omfang og indhold, der gør det muligt for repræsentantskabet at følge selskabets udvikling og deltage i mere generelle drøftelser herom. Det vil derfor være naturligt, at repræsentantskabet høres i forbindelse med den årlige redegørelse, som selskabet forventes at afgive til brug ved energiministerens orientering efter lovforslagets § 4 af et af folketingets nedsat udvalg.

Det følger heraf, at energiministerens parlamentariske ansvar for D.O.N.G.s virksomhed og ministerens beføjelser efter lovforslaget i øvrigt bevares. De af partierne indstillede medlemmer er følgelig ikke anderledes stillet end de øvrige medlemmer af repræsentantskabet og indtager heller ikke i forhold til folketinget eller partierne en stilling, som pålægger dem særlige underretningspligter eller pligt til at udøve deres repræsentantskabsbeføjelser efter nærmere anvisning.

Indførelse af et repræsentantskab i D.O.N.G. A/S vil ikke medføre en svækkelse af folketingets indseende med virksomheden i henhold til lovforslagets øvrige bestemmelser, ligesom det heller ikke forventes at begrænse selskabets kommercielle handlefrihed, herunder udførelsen af den daglige virksomhed. Repræsentantskabet vil derimod muliggøre et løbende indseende med, hvorledes selskabernes virksomhed i almindelighed drives, hvilket vil supplere folketingets årlige gennemgang af virksomheden.

Til nr. 3

Det forudsættes ved dette ændringsforslag, at energiministeren fremsender selskabets redegørelse til folketinget ledsaget af sine bemærkninger til denne.

Annelise Gotfredsen (KF) Ahlmann-Ohlson (KF) Brixtofte (V) Lennart Larson (V) fmd.

Maisted (FP) Arentoft (FP) Birgith Mogensen (CD) Emmert Andersen (CD)

Knud Damgaard (S) Mette Groes (S) Søren Hansen (S) Poul Nielson (S)

Risgaard Knudsen (S) Løvig Simonsen (S) Lone Dybkjær (RV) Kalnæs (SF) nfmd.

Riishøj (SF)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.

Til lovforslag nr. L 105. Tilføjelse til betænkning afgivet af retsudvalget den 31. maj 1983

Tilføjelse til betænkning

over

Forslag til udlændingelov

Efter at 2. behandling af lovforslaget blev standset og det henvises til fornyet udvalgsbehandling, har udvalget afholdt yderligere nogle møder og har herunder haft samråd med justitsministeren.

En række af de spørgsmål, udvalget havde stillet til justitsministeren forud for afgivelsen af betænkning, vil blive optrykt i et bilags-hæfte til tilføjelsen til betænkning tillige med justitsministerens svar herpå.

Udvalget har efter afgivelse af betænkning modtaget skriftlige henvendelser fra Landsforeningen for Socialpædagoger og Tyrkiet Komiteen.

Der afgives herefter nedennævnte indstilling, hvorved bemærkes, at det er fundet hensigtsmæssigt at opstille såvel de ændringsforslag i betænkningen, der ønskes opretholdt, som nye ændringsforslag samlet i tilføjelsen til betænkningen, idet det i den forbindelse kan oplyses:

Følgende ændringsforslag i betænkningen ønskes af forslagsstillerne taget tilbage: nr. 3, 5, 9, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 32, 39, 44, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 74, 76, 77, 78 og 81.

Ændringsforslag nr. 1, 7, 11, 16, 18, 19, 22, 28, 31, 34, 38, 47, 61, 64, 66, 72, 75 og 79 i betænkningen er opført som nr. 1, 5, 8, 13, 15, 16, 19, 23, 26, 28, 32, 40, 54, 56, 57, 59, 63 og 65 i tilføjelsen med samme forslagsstillere.

Ændringsforslag nr. 15 og 80 i betænkningen er opført i tilføjelsen til betænkningen som nr. 12 og 66 og stilles nu af justitsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Hans E. Jacobsen (FP), Lawaetz (FP) og Bernhard Baunsgaard (RV)).

Ændringsforslag nr. 45, 46, 59, 73 og 82 i betænkningen er opført i tilføjelsen til be-

tænkningen som nr. 38, 39, 52, 61 og 70 og stilles nu af justitsministeren, tiltrådt af et flertal (Ole Espersen (S), Hans Jørgen Jensen (S), Torben Lund (S), Lissa Mathiasen (S), Erik B. Smith (S), Jimmy Stahr (S), Annelise Gotfredsen (KF), Hagen Hagensen (KF), Bjørn Elmquist (V), Anders Poulsen (V), Nør Christensen (CD) og Birgith Mogensen (CD)).

Ændringsforslag nr. 2, 4, 6, 10, 12, 13, 14, 35, 36, 43 og 48 i betænkningen er opført i tilføjelsen til betænkningen som nr. 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 29, 30, 36 og 41 og stilles nu af et flertal (udvalget med undtagelse af Hans E. Jacobsen (FP), Lawaetz (FP) og Bernhard Baunsgaard (RV)). Disse ændringsforslag er endvidere tiltrådt af justitsministeren.

Ændringsforslag nr. 8, 17, 33, 37, 40, 41 og 42 i betænkningen er opført i tilføjelsen til betænkningen som nr. 6, 14, 27, 31, 33, 34 og 35 og stilles nu af et flertal (Ole Espersen (S), Hans Jørgen Jensen (S), Torben Lund (S), Lissa Mathiasen (S), Erik B. Smith (S), Jimmy Stahr (S), Annelise Gotfredsen (KF), Hagen Hagensen (KF), Bjørn Elmquist (V), Anders Poulsen (V), Nør Christensen (CD) og Birgith Mogensen (CD)). Disse ændringsforslag er endvidere tiltådt af justitsministeren.

Ændringsforslag nr. 21 og 54 i betænkningen er opført i tilføjelsen til betænkningen som nr. 18 og 47 og stilles nu af et mindretal (Alice Faber (SF), Ebba Strange (SF) og Bernhard Baunsgaard (RV)).

Ændringsforslag nr. 67 og 69 i tilføjelsen til betænkningen er nye og stillet af justitsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Hans E. Jacobsen (FP), Lawaetz (FP) og Bernhard Baunsgaard (RV)).

Ændringsforslag nr. 37, 44, 45, 50, 51, 53, 58, 60, 62, 64 og 68 i tilføjelsen til betænkningen er nye og stillet af justitsministeren, tiltrådt af et flertal (Ole Espersen (S), Hans Jørgen Jensen (S), Torben Lund (S), Lissa Mathiasen (S), Erik B. Smith (S), Jimmy Stahr (S), Annelise Gotfredsen (KF), Hagen Hagensen (KF), Bjørn Elmquist (V), Anders Poulsen (V), Nør Christensen (CD) og Birgith Mogensen (CD)).

Ændringsforslag nr. 17, 21, 22, 24, 48 og 55 i tilføjelsen til betænkningen er nye og stillet af et flertal (Ole Espersen (S), Hans Jørgen Jensen (S), Torben Lund (S), Lissa Mathiasen (S), Erik B. Smith (S), Jimmy Stahr (S), Annelise Gotfredsen (KF), Hagen Hagensen (KF), Bjørn Elmquist (V), Anders Poulsen (V), Nør Christensen (CD) og Birgith Mogensen (CD)). Disse ændringsforslag er tiltrådt af justitsministeren.

Ændringsforslag nr. 46 og 49 i tilføjelsen til betænkningen er nye og stillet af et mindretal (Alice Faber (SF), Ebba Strange (SF) og Bernhard Baunsgaard (RV)).

Ændringsforslag nr. 42 i tilføjelsen til betænkningen er nyt og stillet af et mindretal (Alice Faber (SF) og Ebba Strange (SF)).

Ændringsforslag nr. 20, 25 og 43 i tilføjelsen til betænkningen er nye og stillet af et mindretal (Bernhard Baunsgaard (RV)).

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af flertallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *mindretal inden for flertallet* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) har på baggrund af forhandlingerne ved 1. del af 2. behandling optaget kontakt til justitsministeren med henblik på at søge en forligsmæssig løsning.

Under disse forhandlinger har det vist sig, at justitsministeren har kunnet tiltræde næsten alle socialdemokratiets forslag til sikring af udlændinge, herunder flygtninges retsstilling.

Dette gælder eksempelvis reglerne om familiesammenføring og udvisning.

Mindretallet har for længst markeret et ønske om, at behandlingen og afgørelsen i udlændingesagerne henlægges til en civil in-

stans. Mindretallet havde gerne set regeringens tilslutning til at overføre disse sager til indenrigsministeren, men kan ud fra de foreliggende parlamentariske muligheder tiltræde, at sagerne behandles af og afgøres i et direktorat under justitsministeriet.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag. Mindretallet kan herudover tiltræde det af Wilhjelms (VS) og Steen Folkes (VS) uden for betænkningen på omtrykt blad nr. 895 stillede ændringsforslag nr. 1.

Mindretallet har med redaktionelle ændringer opretholdt ændringsforslagene om udvisningsregler og familiesammenføringsregler og indvandrernevn og henviser til de dertil knyttede bemærkninger.

Mindretallet bemærker, at der nu synes at være et flertal for, at administrationen af denne lov flyttes fra tilsynet med udlændinge til et nyoprettet direktorat i justitsministeriet. Dermed skulle administrationen overgå fra en politimyndighed til en civil myndighed. Imidlertid er justitsministeriets område karakteriseret af sager af retspolitisk karakter.

Mindretallet anser problemerne – især omkring familiesammenføringer og udvisninger af mennesker med tilknytning til Danmark – for i højere grad at være problemområder, der naturligere hører hjemme under indenrigsministeriet. Derfor stilles ændringsforslag om overførelse hertil.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag. Mindretallet kan endvidere tiltræde de af Wilhjelms (VS) og Steen Folkes (VS) uden for betænkningen på omtrykt blad nr. 895 stillede ændringsforslag nr. 1 og 5.

Mindretallet beklager, at den sag, som i 1977 gav stødet til, at daværende justitsminister Orla Møller nedsatte et udvalg til revision af udlændingeloven, ikke har påvirket

forliget mellem socialdemokratiet og regeringen.

Sagen fra 1977 drejede sig som bekendt om mexikaneren Martinez. Han havde boet her i en lang årrække og blev udvist uden domstolsprøvelse.

Udvisning uden domstolsprøvelse kan efter forliget også ske af mennesker, der har opholdt sig her i indtil 2 år, og driver ulovlig næring, f.eks. gadehandel.

En anden for indvandrere væsentlig ting er heller ikke medtaget i forslaget, nemlig overflytning af den administrative kompetence til indenrigsministeren.

Tilsynet med udlændinge skifter navn til direktoratet for udlændinge, men forbliver under justitsministeren.

Mindretallet stillede den 3. marts 1983 forslag i folketingets retsudvalg om, at behandling af indvandrerproblemer, det er især problemer om opholds- og arbejdstilladelser, 1 år efter at en udlænding kom her til landet overgik til indenrigsministeriet.

Grunden til, at overflytningen skulle ske 1 år efter ankomsten her til landet, er bl.a., at kun i det første år efter ankomsten kan en udlænding efter mindretallets ændringsforslag udvises uden domstolsprøvelse. Med overflytning til indenrigsministeriet kan udvisning kun ske ved dom. I løbet af det første år vil udlænding og samfundet have haft tid til at se hinanden an og problemerne drejer sig derefter hovedsagelig om civile sager som problemer vedrørende arbejde, bolig og undervisning. Indvandrerne har meget stærkt ønsket at få overflyttet behandlingen til indenrigsministeriet. Dette sker ikke efter ændringsforslagene fra forligspartnerne.

Mindretallet vil herefter understrege, at der sker væsentlige forbedringer i udlændinges og indvandreres retsstilling. Forbedringerne er imidlertid ikke ført til en logisk afslutning.

Mindretallet har den holdning, at betryggelse af retsstillingen er en menneskeret, og at dette må sikres også for udlændinge, der ønsker at bo her, og som er accepteret af det danske samfund.

Ændringsforslag

Af justitsministeren, tilrådt af udvalget:

Til § 3

1) I 1. pkt. indsættes efter »Udlændinge, der« ordene: »efter regler fastsat«.

Af et flertal (udvalget med undtagelse af Hans E. Jacobsen (FP), Lawaetz (FP) og Bernhard Baunsgaard (RV)), tilrådt af justitsministeren:

Til § 5

2) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at børn under 18 år, der har fast ophold hos forældremyndighedens indehaver, er fritaget for opholdstilladelse.«

Til § 7

3) Paragraffen affattes således:

»§ 7. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til en udlænding, som befinder sig her i landet eller på grænsen,

- 1) hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, eller
- 2) hvis det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland.

Stk. 2. Opholdstilladelse efter stk. 1 kan nægtes, såfremt udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land eller på grund af længerevarende ophold, derboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold har nærmere tilknytning til et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse.

Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på en udlænding, som ikke befinder sig her i landet eller på grænsen, såfremt Danmark på grund af udlændingens tidligere længerevarende ophold her i landet, herboende nære slægtninge eller anden tilsvarende tilknytning må anses for nærmest til at yde den pågældende beskyttelse.«

Til § 8

4) Paragraffen affattes således:

»§ 8. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til udlændinge, der kommer hertil som led i en aftale med De Forenede Natio-

ners Højkommissær for Flygtninge eller lignende international aftale.«

Til § 9

Af et *mindretal* (Alice Faber (SF), Ebba Strange (SF) og Bernhard Baunsgaard (RV)):

5) Paragraffen affattes således:

»§ 9. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til:

- 1) En udlænding, som tidligere har haft dansk indfødsret.
- 2) En udlænding, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person.
- 3) Mindreårigt barn af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver.
- 4) Forældre over den erhvervsaktive alder til et dansk eller nordisk barn. Opholdstilladelse kan gøres betinget af, at barnet påtager sig forsørgelsen af forældrene.
- 5) Forældre over den erhvervsaktive alder til en udlænding med tidsubegrænset opholdstilladelse eller med opholdstilladelse efter §§ 7-8. Opholdstilladelse kan gøres betinget af, at barnet påtager sig forsørgelsen af forældrene.

Stk. 2. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til andre udlændinge:

- 1) Hvis udlændingen uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde har nær familiemæssig eller lignende tilknytning til en i Danmark fastboende person.
- 2) Hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen.
- 3) Hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor.

Stk. 3. Opholdstilladelse efter stk. 1-2 skal være opnået inden indrejsen. Ansøgning kan dog i særlige tilfælde indgives her i landet.«

Af et *flertal* (Ole Espersen (S), Hans Jørgen Jensen (S), Torben Lund (S), Lissa Mathiasen (S), Erik B. Smith (S), Jimmy Stahr (S), Annelise Gotfredsen (KF), Hagen Hagensen (KF), Bjørn Elmquist (V), Anders Poulsen (V), Nør Christensen (CD) og Bir-

gith Mogensen (CD)), tiltrådt af *justitsministeren*:

6) Paragraffen affattes således:

»§ 9. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til:

- 1) En udlænding, som tidligere har haft dansk indfødsret.
- 2) En udlænding, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person.
- 3) Mindreårigt barn af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver.
- 4) Forældre over 60 år til et dansk eller nordisk barn eller et barn med opholdstilladelse efter §§ 7-8.
- 5) Forældre over 60 år til en udlænding med tidsubegrænset opholdstilladelse. Opholdstilladelse kan dog i almindelighed kun gives, hvis ansøgeren ikke har andre børn i hjemlandet, som kan påtage sig forsørgelsen.

Stk. 2. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til andre udlændinge:

- 1) Hvis udlændingen uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde har nær familiemæssig eller lignende tilknytning til en i Danmark fastboende person.
- 2) Hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen.
- 3) Hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor.

Stk. 3. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 4-5, eller stk. 2, nr. 1, kan betinges af, at den person, der bor i Danmark, påtager sig at forsyne ansøgeren.

Stk. 4. Opholdstilladelse efter stk. 1-2 skal være opnået inden indrejsen. Justitsministeren kan dog fastsætte regler om, i hvilke tilfælde ansøgning om opholdstilladelse kan indgives her i landet.«

Af *flertallet under nr. 2*, tiltrådt af *justitsministeren*:

Til § 11

7) I *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »den første opholdstilladelse blev givet« til: »udlændingen

med lovligt ophold tog fast bopæl her i landet«.

Af *mindretallet under nr. 5*:

Til § 12

8) Paragraffen affattes således:

»§ 12. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om opholdstilladelser, herunder om adgangen til opholdstilladelse og om tilladelsernes varighed.

Stk. 2. I opholdstilladelser kan der kun fastsættes betingelser, som kan begrundes i hensynet til den offentlige sikkerhed eller sundhed eller den pågældendes egne forhold under opholdet i Danmark. Justitsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

Til § 17

Af *flertallet under nr. 2*, tiltrådt af *justitsministeren*:

9) I *stk. 1* indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end 2 år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder.«

10) I *stk. 1, 3. pkt.*, der bliver *stk. 1, 4. pkt.*, ændres ordet »det« til: »de«.

11) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2*. Det kan dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i *stk. 1* nævnte tilfælde.«

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 2*:

12) I *stk. 3* ændres »§ 7« til: »§§ 7-8«.

Til § 18

Af et *mindretal* (Alice Faber (SF) og Ebba Strange (SF)):

13) Paragraffen udgår.

Af *flertallet under nr. 6*, tiltrådt af *justitsministeren*:

14) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2*. Bestemmelsen i *stk. 1* gælder dog ikke, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år.«

Til § 19

Af *mindretallet under nr. 13*:

15) I *stk. 1* udgår *nr. 2*.
Nr. 3 bliver herefter *nr. 2*.

Af *mindretallet under nr. 5*:

16) *Stk. 2* udgår, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2*. Bestemmelserne i *stk. 1* finder ikke anvendelse på en udlænding, som er omfattet af §§ 7, 8 eller 9, *stk. 1*, og som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år. Inddragelse kan dog ske efter *stk. 1, nr. 1*, såfremt udlændingen har opnået opholdstilladelse ved svig.

Stk. 3. Adgangen til at inddrage en opholdstilladelse efter *stk. 1* ophører fuldstændigt, når udlændingen lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 4 år.«

Stk. 3-4 bliver herefter *stk. 4-5*.

(Vedtages ændringsforslag nr. 5, skal der i *stk. 2* i stedet for til »§§ 7, 8 eller 9, *stk. 1*« henvises til: »§§ 7, 8 eller 9, *stk. 1* og 2«.).

Af *flertallet under nr. 6*, tiltrådt af *justitsministeren*:

17) *Stk. 2* udgår, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2*. Bestemmelserne i *stk. 1* finder ikke anvendelse på en udlænding, som er omfattet af §§ 7, 8 eller 9, *stk. 1*, og som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år.

Stk. 3. En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, såfremt udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig.«

Stk. 3-4 bliver herefter *stk. 4-5*.

(Vedtages ændringsforslag nr. 6, skal der i *stk. 2* i stedet for til »§§ 7, 8 eller 9, *stk. 1*« henvises til: »§§ 7, 8 eller 9, *stk. 1* og 2,«.).

Af *mindretallet under nr. 5*:

Til § 20

18) Paragraffen affattes således:

»§ 20. Er der i medfør af §§ 7 eller 8 givet opholdstilladelse til en udlænding, der er kommet hertil som led i en omfattende indstrømning af flygtninge, kan tilladelsen indtrages, hvis tredjeland har erklæret sig villig til at modtage og yde den pågældende beskyttelse, og udlændingen selv er indforstået med at tage ophold i dette land, eller hvis de omstændigheder, der begrundede opholdstilladelsen, klart er bortfaldet.«

Til § 22

Af *mindretallet under nr. 13*:

19) Paragraffen affattes således:

»§ 22. Udlændinge, der med henblik på varigt ophold har opholdt sig her i landet i mere end 2 år, kan ikke udvises på grund af kriminalitet, såfremt straffen afsones i Danmark.«

Af et *mindretal* (Bernhard Baunsgaard (RV)):

20) Paragraffen affattes således:

»§ 22. Udlændinge, som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 7 år, og udlændinge med opholdstilladelse efter §§ 7-8 kan kun udvises, hvis:

- 1) Udlændingen er dømt for en forbrydelse mod statens sikkerhed, og udvisning af den grund findes påkrævet.
- 2) Udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 4 års fængsel eller anden tilsvarende strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, der er led i professionelt organiseret international handel med euforiserende stoffer.«

Af *flertallet under nr. 6*, tiltrådt af *justitsministeren*:

21) Paragraffen affattes således:

»§ 22. Udlændinge, som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 7 år, og udlændinge med opholdstilladelse efter §§ 7-8 kan kun udvises, hvis:

- 1) Udvisning findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.
- 2) Udlændingen vedholdende har begået grov kriminalitet.

- 3) Udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 6 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten og grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet.«

Ny paragraf

22) Efter § 22 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Udlændinge, som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 4 år, kan kun udvises:

- 1) Af de i § 22 nævnte grunde.
- 2) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingens forhold begrunder en nærliggende fare for, at udlændingen under fortsat ophold her i landet vil begå forbrydelser.
- 3) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 4 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten eller grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet.«

Til § 23

Af *mindretallet under nr. 13*:

23) Paragraffen affattes således:

»§ 23. Andre udlændinge med opholdstilladelse og nordiske statsborgere kan udvises, hvis de idømmes ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, og der på grund af lovovertrædelsens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt er bestemte grunde til at antage, at udlændingen fortsat vil begå lovovertrædelser her i landet.«

Af *flertallet under nr. 6*, tiltrådt af *justitsministeren*:

24) Paragraffen affattes således:

»§ 23. Andre udlændinge kan udvises:

- 1) Af de i §§ 22 eller 01 nævnte grunde.
- 2) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af fængsel eller anden strafferetlig

retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, som kan medføre fængsel i 2 år eller derover, og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten eller grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet. En udlænding, som med lovligt ophold har boet her i landet i mere end de sidste 2 år, kan dog kun udvises af denne grund, såfremt udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller tilsvarende retsfølge af frihedsberøvende karakter.

- 3) Hvis en udlænding, der med lovligt ophold har fast bopæl her i landet, idømmes højere straf end hæfte eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, og hvis der på grund af overtrædelsens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt er bestemte grunde til at antage, at udlændingen under fortsat ophold her i landet vil begå lovovertrædelser.
- 4) Hvis en udlænding, der ikke er omfattet af nr. 3, idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der kan medføre højere straf end hæfte.
- 5) Hvis udlændingen opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.«

Af mindretallet under nr. 20:

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 24

25) I den under ændringsforslag nr. 24 foreslåede affattelse af § 23 udgår nr. 2. Nr. 3-5 bliver herefter nr. 2-4.

Til § 24

Af mindretallet under nr. 13:

26) Paragraffen udgår.

Af flertallet under nr. 6, tiltrådt af justitsministeren:

27) Paragraffen affattes således:

»§ 24. En udlænding, som ikke har boet her i landet i længere tid end de sidste 2 år, kan desuden udvises, hvis udlændingen helt eller delvis ernærer sig på ulovlig vis.

Stk. 2. En udlænding, som ikke har boet her i landet i længere tid end det sidste år, kan desuden udvises:

- 1) Hvis udlændingen på grund af alkoholmisbrug jævnlige har givet anledning til ulempe for andre eller til forstyrrelse af ro og orden.
- 2) Hvis udlændingen ulovligt besidder eller bruger euforiserende stoffer.«

(Vedtages ændringsforslag nr. 21, 22, 24 og 27, skal der foretages følgende konsekvensrettelser:

I § 10, stk. 1, nr. 1, i § 34, nr. 1, og i § 48, stk. 1, 1. pkt., skal der i stedet for til »§ 22, nr. 2, eller § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2, eller § 23, nr. 2,« henvises til: »§ 22, nr. 2-3, eller § 01, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2-3, eller § 01, nr. 2-3, eller § 23, nr. 1, jfr. §§ 22, nr. 2-3, eller 01, nr. 2-3, eller § 23, nr. 2-4,«.

I § 26 skal der i stedet for til »§§ 22 og 24« henvises til: »§§ 22-24« (jfr. herved ændringsforslag nr. 31).

I § 32, stk. 1, og § 35, stk. 1, 1. pkt., skal der i stedet for til »§ 23, nr. 3, og § 24« henvises til: »§ 23, nr. 5, og § 24«.

I § 35, stk. 1, 2. pkt., skal der i stedet for til »§ 22, nr. 1, og § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 1,« henvises til: »§ 22, nr. 1, § 01, nr. 1, jfr. § 22, nr. 1, og § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 1.«).

Til § 25

Af justitsministeren, tiltrådt af udvalget:

28) Efter ordet »belastende« indsættes: » , navnlig«.

Af flertallet under nr. 2, tiltrådt af justitsministeren:

29) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:
»3) udlændingens tilknytning til landet i øvrigt, herunder at udlændingen er kommet hertil som barn eller ganske ung og dermed helt eller delvis har haft sin opvækst her i landet,«.

30) Efter nr. 3, der bliver nr. 4, indsættes som nyt nummer:

»5) risikoen for, at udlændingen vil lide overlast i hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold.«

Til § 26

Af flertallet under nr. 6, tiltrådt af justitsministeren:

31) Paragraffen affattes således:

»§ 26. De i §§ 19 og 22–24 nævnte tidsrum regnes fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregistret, eller hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet her i landet, fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse.

Stk. 2. Ophold med en opholdstilladelse, der er opnået ved svig, anses ikke for lovligt ophold.

Stk. 3. Den tid, hvori en udlænding har været varetægtsfængslet forud for en senere domfældelse eller har udstået frihedsstraf eller været undergivet anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, medregnes ikke i de i stk. 1 nævnte tidsrum.«

(Vedtages ændringsforslag nr. 7, 9, 14 og 17, skal der i § 26, stk. 1, endvidere henvises til: »§ 11, stk. 2, 1. pkt., § 17, stk. 1, 3. pkt., § 18, stk. 2, og § 19, stk. 2«.)

Af mindretallet under nr. 5:

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 31

32) I den under ændringsforslag nr. 31 foreslåede affattelse af § 26 udgår stk. 2.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

(Vedtages ændringsforslag nr. 16, skal der i § 26, stk. 1, endvidere henvises til: »§ 19, stk. 2, 1. pkt.«.)

Af flertallet under nr. 6, tiltrådt af justitsministeren:

Til § 27

33) I stk. 1 ændres »der ikke har fast bopæl her i landet« til: »der ikke har opholdstilladelse, eller en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet«.

34) I stk. 2 udgår », medmindre udlændingen har opholdstilladelse«.

35) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. En udlænding, der ikke har fast bopæl her i landet, kan uanset bestemmelser-

ne i kapitel 1 afvises, såfremt det findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.«

Af flertallet under nr. 2, tiltrådt af justitsministeren:

Til § 30

36) Paragraffen affattes således:

»§ 30. En udlænding må ikke udsendes til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse af de i flygtningkonventionen af 28. juli 1951, artikel 1 A, nævnte grunde, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videresendelse til et sådant land.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, såfremt de i § 8 nævnte omstændigheder foreligger. Dette gælder dog ikke, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen frembyder fare for landets sikkerhed, eller hvis udlændingen efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må antages at frembyde nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.«

(Vedtages ændringsforslag nr. 6, skal der i stedet for til »§ 8« henvises til: »§ 7, stk. 1, nr. 2, eller stk. 3, jfr. stk. 1, nr. 2«.)

Af justitsministeren, tiltrådt af flertallet under nr. 6:

Til § 31

37) I stk. 1, 1. pkt., ændres »En dom eller beslutning« til: »En dom, kendelse eller beslutning«.

38) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Bestemmelse om indrejseforbud kan træffes i forbindelse med en beslutning om afvisning efter § 27, stk. 2, jfr. stk. 1, nr. 4 eller 5.«

Stk. 2–3 bliver herefter stk. 3–4.

Til § 36

39) Stk. 1–2 udgår og erstattes af følgende:

»En udlænding, der er frihedsberøvet efter § 35, skal, medmindre den pågældende forinden løslades, inden 3 døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse fremstilles for retten, der tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte oprethol-

delse. Fremstillingen skal ske for retten på det sted, hvor udlændingen er tilbageholdt.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 2-6.

Af mindretallet under nr. 13:

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 39

40) I det under ændringsforslag nr. 39 foreslåede *stk. 1* ændres »3 døgn« til: »24 timer«.

Af flertallet under nr. 2, tiltrådt af justitsministeren:

41) I *stk. 5*, der bliver *stk. 4*, ændres »De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge« til: »Dansk Flygtningehjælp«.

Til § 45

Af mindretallet under nr. 13:

42) Paragraffen affattes således:

»§ 45. Afgørelser vedrørende meddelelse, bortfald, inddragelse eller forlængelse af opholdstilladelse eller arbejdstilladelse træffes af indenrigsministeren eller den, som indenrigsministeren bemyndiger dertil.

Stk. 2. Det samme gælder afgørelser om udvisning efter §§ 23, nr. 3, og 24.

Stk. 3. Indenrigsministerens afgørelser kan, bortset fra de i § 51 nævnte afgørelser, påklages til indvandrernævnet.«

(Vedtages ændringsforslag nr. 24, skal der i *stk. 2* i stedet for til »§§ 23, nr. 3, og 24« henvises til: »§ 23«.)

Af mindretallet under nr. 20:

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 42

43) I den under ændringsforslag nr. 42 foreslåede affattelse af § 45 affattes *stk. 1* og 2 således:

»Afgørelser vedrørende forlængelse, bortfald eller inddragelse af opholdstilladelse eller arbejdstilladelse for en udlænding, som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end 1 år, træffes af indenrigsministeren eller den, som indenrigsministeren bemyndiger dertil.

Stk. 2. Indenrigsministeren eller den, som indenrigsministeren bemyndiger dertil, træffer endvidere afgørelser vedrørende meddelelse af opholdstilladelse efter § 9, *stk. 1*, nr. 2.«

(Hvis ændringsforslaget vedtages, skal der i § 26, *stk. 1*, indsættes en henvisning til § 45, såfremt tillige ændringsforslag nr. 31 eller 32 vedtages. Vedtages ændringsforslag nr. 5 eller 6, skal der i stedet for til »§ 9, *stk. 1*, nr. 2« henvises til: »§ 9, *stk. 1*, nr. 3-5«.)

Af justitsministeren, tiltrådt af flertallet under nr. 6:

44) I *stk. 1* ændres »rigspolicehøveden, tilsynet med udlændinge« til: »direktoratet for udlændinge«.

45) I *stk. 2* ændres »Tilsynets« til: »Direktoratets«.

Af mindretallet under nr. 5:

Ny paragraf

46)* Efter § 45 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. Indenrigsministeren opretter et indvandrernævn, bestående af 8 medlemmer og et tilsvarende antal suppleanter. Nævnets formand skal opfylde betingelserne for at være dommer. 5 af nævnets øvrige medlemmer udpeges efter indstilling fra socialministeren, arbejdsministeren, indenrigsministeren, undervisningsministeren og Advokatrådet. 2 medlemmer udpeges af indvandrernes organisationer.

Stk. 2. Beskikkelserne gælder for 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted. Ved afgørelse af sager vedrørende arbejdstilladelser tiltrædes nævnet af yderligere 2 medlemmer udpeget efter indstilling fra arbejdsmarkedets parter.

Stk. 3. Nævnets afgørelser er endelige.«

Ny paragraf

47) Efter § 46 indsættes:

»§ 03. Andre afgørelser i henhold til denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af §§ 47-49 og 50, *stk. 2*, 2. pkt., af rigspolicehøveden, tilsynet med udlændinge.

Stk. 2. Tilsynets afgørelser kan påklages til justitsministeren.«

Tilføjelse til bet. o. f. til udlændingelov

Til § 47

Af flertallet under nr. 6, tiltrådt af justitsministeren:

48) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af §§ 7-8, skal sagen straks forelægges direktoratet for udlændinge til afgørelse. Udlændingen skal endvidere gøres bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.«

Af mindretallet under nr. 5:

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 48

49) I den under ændringsforslag nr. 48 foreslåede affattelse af § 47, stk. 2, ændres ordene »direktoratet for udlændinge« til: »indenrigsministeren«.

Af justitsministeren, tiltrådt af flertallet under nr. 6:

Til § 48

50) I stk. 2 indsættes som 3. pkt.:

»Retten afgørelse om godkendelse af et vilkår om udvisning træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglen i retsplejelovens kapitel 85.«

51) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. I det omfang udlændingen ikke efter retsplejelovens almindelige regler har fået beskikket en forsvarer, skal der ved behandlingen af de i stk. 1 og 2 nævnte sager efter anmodning beskikkes en forsvarer for den pågældende.«

Til § 49

52) I stk. 1 indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Begæring herom skal være fremsat senest 3 måneder før det tidspunkt, hvor udvisningen kan forventes iværksat.«

53) I stk. 2 indsættes efter 3 pkt. som nye punktummer:

»Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse

under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 33, § 35, stk. 2, 2. pkt., og § 36, stk. 4 og 7, finder tilsvarende anvendelse.«

(Vedtages ændringsforslag nr. 39, skal der i stedet for til »§ 36, stk. 4 og 7«, henvises til: »§ 36, stk. 3 og 6«.).

Af justitsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 50

54) I stk. 2 udgår 2.-3. pkt., og i stedet indsættes som 2.-4. pkt.:

»Såfremt udlændingen har fast bopæl i Danmark, indbringes spørgsmålet til afgørelse ved byretten i den retskreds, hvor den pågældende bor. Sagen kan fremmes uden udlændingens tilstedeværelse. Rettens afgørelse træffes ved kendelse.«

Af flertallet under nr. 6, tiltrådt af justitsministeren:

Ny paragraf

55) Efter § 50 indsættes som ny paragraf:

§ 04. Endelige administrative afgørelser efter § 45 kan inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt udlændingen, af denne kræves indbragt til prøvelse for den ret, hvor udlændingen har bopæl, eller, hvis udlændingen ikke har bopæl noget sted i riget, for Københavns byret, hvis afgørelsen går ud på:

- 1) nægtelse af opholdstilladelse med henblik på varigt ophold efter § 9, stk. 1, nr. 3-5,
- 2) bortfald, inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en sådan tilladelse,
- 3) udvisning efter § 23, nr. 5, af en udlænding, som er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, eller
- 4) udvisning efter § 24 af en udlænding, som:
 - a) er statsborger i et andet nordisk land og har fast bopæl her i landet eller
 - b) er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2.

Stk. 2. Sagen indbringes for retten af direktoratet for udlændinge, der fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder.

Stk. 3. Retten drager omsorg for sagens oplysning og træffer selv bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner, om tilvejebringelse af andre bevismidler og om hvorvidt sagen skal behandles mundtligt. Udebliver udlændingen uden lovligt forfald, afgør retten, om afgørelsen kan prøves uden udlændingens tilstedeværelse, eller om sagen skal afvises eller udsættes.

Stk. 4. Såfremt retten finder det fornødent og udlændingen opfylder den i retsplejelovens § 330, stk. 1, nr. 2, nævnte betingelse, beskikkes der en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 5. Retten kan, når der er særlig anledning dertil, pålægge udlændingen helt eller delvis at betale sagsomkostninger.

Stk. 6. Sagens indbringelse for retten har ikke opsættende virkning, medmindre retten træffer bestemmelse herom.

Stk. 7. Retten afgør ved kendelse, om sagen skal afvises, eller om afgørelsen skal opretholdes eller ophæves. Kendelsen kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37.«

(Henvisningerne i stk. 1 angår § 9, stk. 1, nr. 3-5, som affattet ved ændringsforslag nr. 6.).

Af *mindretallet under nr. 20:*

Ny paragraf

56) Efter § 50 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. Endelige administrative afgørelser efter § 45, stk. 1, kan inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt udlændingen, af denne kræves indbragt for den pågældendes værneting til prøvelse.

Stk. 2. Sagen indbringes for retten af indenrigsministeren, der fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder.

Stk. 3. Retten drager omsorg for sagens oplysning og træffer selv bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner, om tilvejebringelse af andre bevismidler, og om sagen skal behandles mundtligt. Udebliver udlændingen uden lovligt forfald, afgør retten, om afgørelsen kan prøves uden udlændingens tilstedeværelse, eller om sagen skal afvises eller udsættes.

Stk. 4. Såfremt retten finder det fornødent og udlændingen opfylder den i retsplejelovens § 330, stk. 1, nr. 2, nævnte betingelse, beskikkes der en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 5. Retten kan, når der er særlig anledning dertil, pålægge udlændingen helt eller delvis at betale sagsomkostninger.

Stk. 6. Sagens indbringelse for retten har opsættende virkning. Uden for tilfælde, hvor udlændingen er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, kan retten dog træffe anden bestemmelse.

Stk. 7. Retten afgør ved kendelse, om sagen skal afvises eller afgørelsen skal opretholdes eller ophæves. Kendelsen kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37.«

Til § 51

Af et *mindretal* (Hans E. Jacobsen (FP) og Lawaetz (FP)):

57) Paragraffen udgår.

(Vedtages ændringsforslaget, udgår », bortset fra de i § 51 nævnte afgørelser,« i § 45, stk. 2).

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 6:*

58) Paragraffen affattes således:

»§ 51. Der oprettes et flygtningenævn bestående af 7 medlemmer og et tilsvarende antal suppleanter. Formanden og dennes suppleant, der skal være dommere, udpeges af justitsministeren, der også beskikker de øvrige medlemmer samt disses suppleanter, heraf 3 medlemmer efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren og Advokatrådet samt 2 medlemmer efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp. Beskikkelserne gælder for en periode på 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 2. For flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som direktoratet for udlændinge har truffet om følgende spørgsmål:

1) Nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af §§ 7-8.

- 2) Bortfald efter § 17 og inddragelse efter §§ 19 eller 20 af en opholdstilladelse, der er givet efter §§ 7-8.
- 3) Afvisning af en udlænding, der omfattes af § 47, stk. 2.
- 4) Udsendelse af en udlænding, der påberåber sig, at udsendelsen er i strid med § 30.
- 5) Nægtelse af udstedelse af et dansk rejseudokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejseudokument.

Stk. 3. Påklages en afgørelse efter stk. 2, har klagen opsættende virkning. Klagen kan dog afvises af flygtningenævnet, såfremt den er åbenbart grundløs.

Stk. 4. Direktoratet for udlændinges afgørelser som nævnt i stk. 2 skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 2-3.«

Til § 52

Af *mindretallet* under nr. 57:

59) Paragraffen udgår.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet* under nr. 6:

60) I *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »tilsynet med udlændinge« til: »direktoratet for udlændinge«.

61) *Stk. 2* udgår.

Ny paragraf

62) Efter § 52 indsættes som ny paragraf:

»§ 05. Flygtningenævnet kan om fornødent beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 2. Udlændingen og dennes advokat skal have lejlighed til at gøre sig bekendt med det materiale, der indgår i nævnets behandling, og til at udtale sig herom.

Stk. 3. Hvis hensynet til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter eller hensynet til tredjemand undtagelsesvis gør det påkrævet, kan bestemmelsen i stk. 2 fraviges i fornødent omfang.«

Til § 53

Af *mindretallet* under nr. 57:

63) Paragraffen udgår.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet* under nr. 6:

64) Paragraffen affattes således:

»§ 53. Såfremt udlændingen eller den beskikkede advokat begærer det, har udlændingen ret til mundtligt at forelægge sin sag for nævnet. Nævnet bestemmer, om den øvrige behandling af sagen skal være mundtlig.

Stk. 2. Nævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed skal det resultat, som er gunstigst for den pågældende klager, være gældende. Afgørelsen skal ledsages af grunde.

Stk. 3. I sager af særligt hastende karakter kan afgørelsen træffes af formanden og et af de af Dansk Flygtningshjælp udpegede medlemmer. Er disse ikke enige, forelægges sagen for det samlede nævn.

Stk. 4. Nævnets afgørelser er endelige.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter flygtningenævnets forretningsorden efter forhandling med nævnet.«

Til § 54

Af *mindretallet* under nr. 57:

65) Paragraffen ophæves.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet* under nr. 2:

66) I paragraffen ændres »§ 7« til: »§§ 7-8«.

Til § 55

67) Efter »§ 36, stk. 3,« indsættes: »§ 48, stk. 3,« og efter »§ 49, stk. 2, 3. pkt.,« indsættes: »§§ 04, stk. 4, og 05, stk. 1,«.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet* under nr. 6:

Ny paragraf

68) Efter § 60 indsættes som ny paragraf:

»§ 06. De beføjelser, som ved denne lov er tillagt direktoratet for udlændinge, udøves indtil den 1. januar 1984 af rigspolitechefen, tilsynet med udlændinge.«

Til § 61

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 2*:

69) I *stk. 1, 1. pkt.*, ændres datoen »den 1. juni 1983« til: »den 10. juni 1983« (2 steder).

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 6*:

70) I *stk. 4* indsættes efter 1. pkt. som nye punktummer:

»Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 33, § 35, stk. 2, 2. pkt., og § 36, stk. 4 og 7, finder tilsvarende anvendelse.«

(Vedtages ændringsforslag nr. 39, skal der i stedet for til »§ 36, stk. 4 og 7,« henvises til: »§ 36, stk. 3 og 6,«).

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er af redaktionel karakter.

Til nr. 2

Reglen indebærer i forhold til lovforslagets udformning af bestemmelsen, at justitsministeriet ikke kan fastsætte aldersgrænser, der er lavere end 18 år.

Til nr. 3 og 4

Den foreslåede ændring af §§ 7-8 indebærer, at der i henseende til reglerne om opholdstilladelse gennemføres en ligestilling mellem egentlige flygtninge (A-flygtninge) og de såkaldte B-flygtninge. Ved den foreslåede udformning af bestemmelserne gives der begge disse flygtningegrupper et egentligt retskrav på opholdstilladelse, såfremt de befinder sig her i landet eller på grænsen og har behov for beskyttelse i Danmark. Ændringsforslag nr. 3 indebærer endvidere, at der i loven fastlægges det nærmere indhold af begrebet »behov for beskyttelse« (1. asyl-landsprincippet).

Til nr. 5

Det fremgår af ændringsforslaget, at et stort flertal af retsudvalgets medlemmer går ind for, at forældre og børn til herboende udlændinge skal have et egentligt retskrav på ophold i Danmark.

Mindretallets ændringsforslag på dette område adskiller sig fra de øvrige forslag ved for det første ikke at fastsætte en aldersgrænse for, hvornår forældre, der er over den erhvervsaktive alder, kan tage ophold hos deres børn. Begrundelsen herfor er, at der hos de befolkningsgrupper, hvorfra indvandrerne typisk kommer, er stor forskel på, i hvilken alder en person bliver for gammel til at passe sit arbejde. Således vil folk i flere u-lande typisk være nedslidte, adskillige år før de fylder 60. Derfor er det ulykkeligt for formålet med bestemmelsen, hvis folketingslægger sig fast på en aldersgrænse for denne del af familiesammenføringen.

For det andet vender mindretallet sig imod, at opholdstilladelse gøres betinget af, at der ikke er andre børn, der vil påtage sig forsørgelsen af forældrene. Selv om der er børn andre steder, kan der være aldeles rimelige grunde for, at det netop er hos barnet i Danmark, forældrene ønsker at bo. Det kan have sammenhæng med et familiemønster, som danske myndigheder har svært ved at sætte sig ind i.

For det tredje er det nødvendigt, at ansøgning om opholdstilladelse kan indgives her i landet. Fra den tidligere administration af udlændingeloven findes eksempler på, at herboende udlændinge har måttet rejse til et fjerntliggende hjemland for derfra at indgive ansøgning om opholdstilladelse, selv om de opholdt sig i Danmark på fuldt lovlig vis.

Til nr. 6

Efter lovforslagets § 9 kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse i en række nærmere opregnede tilfælde. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med reglen i lovforslagets § 12, hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler om bl.a. adgangen til opholdstilladelse. I den gældende udlændingebekendtgørelse (fra 1980) er der i § 25 fastsat nærmere regler om opholdstilladelse til udlændinge. Efter bekendtgørelsen er der i visse familiesammenføringstilfælde et retskrav på opholdstilladelse.

Ændringsforslaget vedrørende § 9 indebærer, at disse regler overføres til loven (i § 9, stk. 1), således at retskravet på opholdstilladelse i disse familiesammenføringsstilfælde kommer til at fremgå af lovteksten og ikke som i dag af en bekendtgørelse. Herved tilvejebringes der sikkerhed mod administrative ændringer af det nuværende indhold af familiesammenføringsreglerne.

I forhold til den ovennævnte bestemmelse i udlændingebekendtgørelsens § 25 indebærer ændringsforslaget, at der i loven indsættes en fast aldersgrænse for forældre, der har retskrav på familiesammenføring med et barn i Danmark. Denne grænse foreslås både for mænd og kvinder fastsat til 60 år, hvilket for mændenes vedkommende indebærer en nedsettelse af den gældende grænse med 5 år og for kvindernes vedkommende en forhøjelse med 5 år. En sådan fast aldersgrænse må af administrative grunde anses for mest hensigtsmæssig.

Efter den gældende regel i bekendtgørelsen er det endvidere en betingelse for familiesammenføring, at familien råder over en passende bolig. Denne betingelse er ikke medtaget i den familiesammenføringsregel, som foreslås indsat i lovforslaget.

Opholdstilladelse til forældre til herboende børn kan betinges af, at barnet påtager sig at forsørge ansøgeren. Et krav herom er imidlertid ikke obligatorisk efter ændringsforslaget.

Til nr. 7

Der henvises til bemærkningerne til nr. 31.

Til nr. 9-11

Talrige indvandrerorganisationer har udtrykt ønske om, at indvandrere gives mulighed for at tage ophold i hjemlandet i en længere periode end de i lovforslaget foreslåede 6 på hinanden følgende måneder, uden at opholdstilladelsen bortfalder. Mange indvandrere ønsker at vende tilbage til hjemlandet, men har svært ved at træffe endelig bestemmelse herom, når der i almindelighed kun gives en 6 måneders periode til forsøg på at tilpasse sig. Ændringsforslagene medfører, at denne periode forlænges til 12 måneder. I øvrigt medfører ændringsforslagene en udvi-

delse af adgangen til at dispensere fra den angivne frist på 12 måneder.

Til nr. 12

Ændringsforslaget indebærer, at B-flygtninges opholdstilladelse ikke bortfalder efter den almindelige regel i § 17, stk. 1, men først når den pågældende frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land. Herved gennemføres der i denne henseende en ligestilling mellem A- og B-flygtninge.

Til nr. 13

Såfremt ændringsforslaget vedtages, skal der foretages ændring af lov om social bistand.

Til nr. 14

Når en udlænding har haft ophold her i landet i mere end 2 år, er det næppe rimeligt, at et behov for forsørgelse af det offentlige skal kunne medføre bortfald af opholdstilladelsen. Muligheden for at lade en opholdstilladelse bortfalde i sådanne tilfælde foreslås derfor fjernet. Det vil være en naturlig konsekvens heraf, at der foretages en ændring af lov om social bistand.

Til nr. 15

Der kan være ganske særlige grunde, der har at gøre med forholdene i hjemlandet, til, at en udlænding ikke har pas eller anden rejselegitimation. Derfor findes bestemmelsen om, at dette skal være årsag til inddragelse af opholdstilladelse, urimelig.

Til nr. 16

Mindretallet har ønsket at give flygtninge en særlig stor sikkerhed, fordi disse mennesker oftest har været udsat for meget voldsomme overgreb mod den personlige integritet.

Til nr. 17

Ændringsforslaget medfører, at en opholdstilladelse ikke kan inddrages, når udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år og udlændingen er kommet her til lan-

det som flygtning eller i medfør af § 9, stk. 1 og 2.

Er opholdstilladelsen erhvervet ved svig, kan inddragelsen altid finde sted. Dette gælder også en tidsubegrænset opholdstilladelse. De tilknytningsmomenter m.v., som er nævnt i § 25, skal dog også altid medinddrages ved behandlingen og vurderingen af den konkrete sag.

Til nr. 19

Med dette ændringsforslag ønsker mindretallet at skære igennem den årelange debat om, efter hvilket åremål og på hvilke betingelser en indvandrer skal kunne udvises af Danmark. Baggrunden for mindretallets forslag er, at det, der bør være afgørende, for om en person kan udvises, er vedkommendes tilknytning til det danske samfund.

Det er svært at få opholdstilladelse med henblik på varigt ophold i Danmark, og sådan må det være i en tid, hvor der i realiteten er indvandrerstop. Derfor vil alle, der får opholdstilladelse med henblik på varige ophold, have nær tilknytning til Danmark. For disse mennesker opleves en udvisning som en tillægsstraf til den allerede udstående fængselsstraf og ofte som en straf, der er meget hårdere end fængselsstraffen.

En vedtagelse af ændringsforslaget vil give indvandrerne den tryghed, som er en vigtig forudsætning for, at de kan indgå i en positiv integrationsproces. Det danske samfund må til gengæld acceptere, at der også blandt indvandrere kan forekomme kriminalitet, som der kan blandt danskere.

Til nr. 20

En indvandrer, der har boet her i mere end 7 år, har efter mindretallets opfattelse en sådan tilknytning til landet, at indvandrerens nu må være sikret mod udvisning, medmindre indvandrerens ligefrem sætter sig som mål at ødelægge det danske samfund.

Til nr. 21, 22, 24 og 27

Bestemmelserne angår adgang til at udvise udlændinge på grund af kriminalitet. § 22 angår udlændinge, som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 7 år, samt A- og B-flygtninge. Bestemmelsen medfører, at sådanne ud-

lændinge kun kan udvises i ganske særlige tilfælde.

Særligt med hensyn til § 22, nr. 2, om udvisning af udlændinge, som vedholdende har begået grov kriminalitet, bemærkes: Det følger af bestemmelsen, at et helt enkeltstående forhold ikke i sig selv kan medføre udvisning, medmindre det har strakt sig over længere tid.

På den anden side kan det ikke kræves, at det eller de strafbare forhold har strakt sig over et så langt tidsrum, at det svarer til den pågældendes ophold i Danmark. Det kan heller ikke kræves, at der foreligger flere domme, hvorved den pågældende er dømt for kriminalitet, men dette vil ofte være tilfældet. Også flere forhold, der påkendes ved samme dom, kan således være omfattet af undtagelsesbestemmelsen.

Efter ændringsforslaget skal der være tale om »grov kriminalitet«. Ved fortolkningen af dette udtryk vil det være vejledende, at der efter kortere opholdstid end 7 år stilles krav til længden af den konkret idømte straf, som skal kunne medføre udvisning på grund af gætelsesrisiko eller af hensyn til retshåndhævelsen. Man kan dog ikke ubetinget indlægge et krav i undtagelsesbestemmelsen om, at der er idømt straf mindst svarende hertil. Grovhedskravet må også ses i sammenhæng med antallet af forhold og den periode, i hvilken de er begået.

Som et eksempel på et tilfælde, som i sig selv ikke vil være omfattet af bestemmelsen, kan nævnes et enkeltstående drab. Derimod vil udvisning efter ændringsforslaget kunne finde sted, f.eks. hvis den pågældende under opholdet i Danmark har begået flere drab eller drabsforsøg, flere røverier, herunder bankrøveri, flere tilfælde af voldtægt, handel med narkotika, brandstiftelse m.v. Også tilfælde af berigelseskriminalitet begået over for en større kreds eller over en lang periode, som det f.eks. kan være tilfældet ved groft bedrageri eller underslæb, vil kunne være omfattet af bestemmelsen. Men det skal fremhæves, at der, hvor der foreligger flere strafbare forhold, ikke vil kunne stilles krav om, at kriminaliteten er af ligearartet karakter.

Som det fremgår af det anførte, er det ikke muligt mere præcist at fastlægge begrebets indhold. Der er her tale om en retlig standard, hvis nærmere indhold må fastlægges i

domstolens praksis, og som således vil kunne påvirkes af den almindelige retsfølelse.

Bestemmelsen i § 22 medfører endvidere, at der ud over tilfælde, hvor hensynet til statens sikkerhed gør det påkrævet, kan ske udvisning, såfremt udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 6 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

Det kræves dog herudover, at udlændingen efter en selvstændig bedømmelse af den idømte straf samt arten eller grovheden af den begåede kriminalitet ikke findes at burde forblive her i landet. Udvisning efter denne bestemmelse kræver således en konkret vurdering af samtlige omstændigheder i forbindelse med den pågældende forbrydelse.

Bestemmelsen i ændringsforslag nr. 22 svarer til mindretalsforslaget i betænkning nr. 968/82.

Bestemmelserne i ændringsforslag nr. 24 og nr. 27 angår udvisning af udlændinge, som ikke har boet her i landet i mere end 4 år. Det skal særlig fremhæves, at bestemmelsen i § 23, nr. 2, om udvisning på retshåndhævelsesgrundlag er udformet således, at den pågældende skal have begået en lovovertrædelse, som kan medføre fængsel i 2 år eller derover, dog således, at hvis den pågældende med lovligt ophold har haft bopæl her i landet i mere end 2 år, skal denne være idømt en ubetinget straf af mindst 1 års fængsel.

Bestemmelsen i § 23, nr. 3, omhandler tilfælde, hvor der foreligger gentagelsesrisiko. Bestemmelsen vedrører alene udlændinge, der med lovligt ophold har fast bopæl her i landet. I disse tilfælde kræves det, at udlændingen idømmes højere straf end hæfte. Anvendelsen af begrebet »fast bopæl« indebærer, at denne bestemmelse ikke omfatter personer, der f.eks. vagabonderer. Der stilles ikke krav om, at udlændingen befinder sig her i landet med henblik på varigt ophold, og også udenlandske studerende vil således kunne være omfattet af bestemmelsen, såfremt de kan siges at have fast bopæl, hvilket f.eks. kan forekomme ved ikke helt kortvarige studier.

Bestemmelsen i § 23, nr. 4, omhandler personer uden fast bopæl her i landet, og sådanne personer kan efter bestemmelsen udvises, såfremt de idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf for en lovovertrædelse, der kan medføre højere straf end hæfte.

Bestemmelsen i § 24, stk. 2, indebærer, at reglerne om udvisning på grund af alkoholmisbrug eller ulovlig brug af euforiserende stoffer begrænses, således at udvisning ikke vil kunne ske, hvis udlændingen har boet her i landet i længere tid end det sidste år.

Det forudsættes i øvrigt, at der i forbindelse med udvisningsreglerne anlægges en proportionalitetsbetragtning mellem på den ene side det udvisningsbegrundende forhold og på den anden side afgørelsen af, om udvisning skal finde sted og i givet fald, hvilken længde et udrejseforbud skal have.

Til nr. 23

Som det fremgår af bemærkningerne til nr. 19, vender mindretallet sig mod filosofien om, at udvisning af udlændinge skal tage udgangspunkt i den såkaldte »trappestigemodel«, der bygger på, at jo længere ophold, jo værre kriminalitet, des større risiko for udvisning.

På den anden side ønsker mindretallet ikke at åbne op for, at Danmark bliver et land, hvor det er nemt at rejse hen for at begå kriminalitet. 2 års grænsen findes at være en rimelig grænse for vurdering af en udlændings tilknytningsforhold til Danmark, hvilket bekræftes af de oversigter, der er udarbejdet over udvisninger og gennem samtaler med indvandrene.

Selv med en 2 års grænse ønsker mindretallet dog at præcisere, at udvisning ikke kan finde sted på grund af mindre lovovertrædelser, men forudsætter, at der er tale om lovovertrædelser af en vis grovhed, og derudover, at der er bestemte grunde til at antage, at udlændinge fortsat vil begå lovovertrædelser her i landet.

Med vedtagelse af ændringsforslagene 19 og 23 vil der være skabt en positiv start på en human indvandrerpolitik, samtidig med at administration og domstole vil blive sparet for en mængde ressourcekrævende, skønmæssige afgørelser.

Til nr. 26

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 19 og 23.

Til nr. 28-30

Ændringsforslagene tilsigter at klargøre, at opregningen af hensyn til § 25, nr. 1-3, ikke er udtømmende. Ved behandlingen af en udvisningssag vedrørende en udlænding, som er kommet hertil som barn eller ganske ung, bør det efter nr. 3 tillægges særlig betydning, at den pågældende har haft en del af sin opvækst her i landet og således meget ofte har mistet enhver tilknytning til sit hjemland.

Til nr. 31

Efter lovforslagets §§ 19, stk. 2, og 22-24 indtræder der efter visse tidsrum en begrænsning i adgangen til at inddrage en opholdstilladelse og til udvisning. Denne begrænsning er i de nævnte bestemmelser i lovforslaget knyttet til den tid, hvori udlændingen har haft opholdstilladelse.

Der er fra flere sider blevet peget på, at det kunne være ønskeligt, at disse grænser blev knyttet ikke til selve opholdstilladelsen, men til det tidsrum, som den pågældende lovligt har boet her i landet. Det bør så vidt muligt være opholdets varighed, der er afgørende for beregningen af de nævnte tidsrum, og at det således ikke bør komme den pågældende udlænding til skade, hvis en sag om opholdstilladelse af den ene eller anden grund skulle trække ud. På den anden side er det nødvendigt, at de nævnte tidsfrister knyttes til skarpe kriterier, idet de er afgørende for, hvilke af lovens materielle regler der finder anvendelse.

På denne baggrund foreslås det, at det afgørende for fristernes begyndelsestidspunkt normalt skal være tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregistret eller, hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet her i landet, tidspunktet for ansøgningens indgivelse. Det forudsættes naturligvis i den forbindelse, at ansøgningen er imødekommet, og at den pågældende således kan siges at have haft lovligt ophold her i landet. Udløber den visumfri periode (lovforslagets §§ 3-4), vil fortsat ophold kun være lovligt, hvis der forinden rettidigt er ansøgt om opholdstilladelse. Er dette ikke sket, vil det fortsatte ophold ud over den visumfri periode først blive lovligt fra det tidspunkt, hvor ansøgning om opholdstilladelse indgives, forudsat at ansøgningen imødekommes.

Efter stk. 2 kan ophold med opholdstilladelse opnået ved svig ikke anses for lovligt

ophold. Dette indebærer, at en udlænding, der har opnået sin opholdstilladelse på den måde, altid vil kunne udsendes af landet. Bestemmelserne i § 25 skal dog naturligvis finde anvendelse.

Til nr. 32

Svig kan naturligvis ikke accepteres, men hvis indvandrerens alligevel har opholdt sig her en rum tid, har han/hun opnået tilknytning til landet.

Til nr. 33-35

Ændringsforslagene begrænser adgangen til afvisning i forhold til personer med opholdstilladelse.

Til nr. 36

Ved ændringsforslaget begrænses mulighederne for at udsende flygtninge, således at udsendelse ikke kan ske til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, artikel 1 A, nævnte grunde, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videresendelse til et sådant land. Samtidig fremhæves det i stk. 2, at denne beskyttelse som udgangspunkt også omfatter B-flygtninge.

Til nr. 37

Ændringsforslaget er af redaktionel karakter.

Til nr. 38

Det forekommer efter det for justitsministeriet oplyste relativt ofte, at subsistensløse, som indrejser fra et andet land, og som afvises, straks forsøger at indrejse på ny. På grund af den lempelige grænsekontrol vil et sådan fornyet indrejseforsøg ofte kunne lykkes. Den foreslåede ny bestemmelse i § 31, stk. 2, vil gøre det muligt at meddele sådanne subsistensløse indrejseforbud i forbindelse med afvisningen, således, at det vil være forbundet med strafansvar efter lovforslagets § 56, stk. 1, nr. 2, såfremt de trods afvisningen indrejser i landet.

Dette svarer til de gældende regler.

Til nr. 39 og 41

Ændringsforslaget indebærer, at administrative frihedsberøvelser efter den foreslåede lov ikke kan udstrækkes ud over 3 døgn. Dette svarer til et mindretalsforslag i betænkningen nr. 968/1982. Samtidig indebærer ændringsforslaget, at den pågældende, såfremt han er flygtning, skal gøres bekendt med, at han kan rette henvendelse til en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp og ikke som foreslået i lovforslaget til en repræsentant for De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge.

Til nr. 40

Mindretallet finder, at fængslede udlændinge må være undergivet den samme regel om at blive fremstillet for en dommer inden 24 timer, der gælder for danskere.

Til nr. 43

Indvandrerer har nu haft 1 år til at tilpasse sig danske forhold og samfundet mulighed for at forstå indvandrerer; forholdet mellem indvandrerer og Danmark må nu være et civilt anliggende.

Til nr. 44, 45 og 48

Under forhandlingerne i folketingets retsudvalg har der fra flere sider været udtrykt ønske om, at udlændingesager for så vidt angår de civile forhold som f.eks. meddelelse eller forlængelse af opholdstilladelse skal træffes af en civil myndighed. Ændringsforslagene indebærer, at disse sager fra 1. januar 1984 skal afgøres af et civilt direktorat under justitsministeriet. Antallet af medarbejdere i det nye direktorat må antages at blive ca. 50-70 fordelt med et antal akademisk uddannede chefer og fuldmægtige og resten sagsbehandlere og kontorfunktionærer. Direktoratets organisation og normering vil i løbet af sommeren 1983 blive gjort til genstand for en nærmere vurdering mellem justitsministeriet, finansministeriet og de berørte personaleorganisationer.

Oprettelsen af et civilt direktorat for udlændinge indebærer en klar adskillelse mellem de civile og de politimæssige opgaver inden for udlændingelovgivning. De politimæssige opgaver vil efter nedlæggelsen af tilsynet med udlændinge kunne udføres dels

i de lokale politikredse, dels af rigspolitichefen.

Den foreslåede nyordning må antages at medføre visse merudgifter. Dette skyldes, at den gældende ordning med en samlet administrativ og efterforskningsmæssig myndighed har muliggjort visse administrative forklinger.

På grundlag af det nævnte udredningsarbejde i sommeren 1983 vil den endelige oprettelse af direktoratet for udlændinge samt nedlæggelse af tilsynet med udlændinge kunne forelægges for de bevillende myndigheder i efteråret 1983 som del af et samlet aktstykke vedrørende en række administrative og økonomiske konsekvenser i forbindelse med den nye udlændingelov.

Til nr. 46

Det har været et meget udtalt ønske i indvandrerens organisationer, at sager omkring opholdstilladelse, arbejdstilladelse, familiesammenføringer m.v. blev behandlet af et civilt nævn i stedet for af et politiorgan. På denne baggrund foreslås oprettet et indvandrer-nævn som ankeinstans for administrative beslutninger truffet i andre dele af systemet. Oprettelse af et sådant nævn vil overflødiggøre mange af de domstolssager, der ellers vil blive konsekvensen.

Til nr. 50 og 51

Efter lovforslaget kan det som et vilkår for et tiltalefratag mod en udlænding for et strafbart forhold, der kan medføre udvisning fastsættes, at udlændingen skal udvises med et nærmere angivet indrejseforbud. Ændringsforslagene indebærer, at rettens godkendelse af et sådant vilkår skal ske ved kendelse, og at der efter anmodning skal beskikkes en forsvarer for den pågældende.

Til nr. 52, 53 og 70

Bestemmelsen i lovforslagets § 49 giver udlændinge, der er udvist på grund af strafbart forhold, adgang til at forlange udvisningsspørgsmålet undergivet fornyet prøvelse, såfremt udlændingen påberåber sig, at der er indtrådt ændringer i den pågældendes forhold.

Efter den foreslåede bestemmelse er der - såfremt visse tidsmæssige betingelser er op-

fyldt – mulighed for at få spørgsmålet undergivet fornyet prøvelse to gange. I begge tilfælde angiver bestemmelsen det tidspunkt, hvor begæringen tidligst vil kunne fremsættes. Derimod er der kun for den anden – men ikke for den første – genoptagelse angivet en grænse for, hvornår begæringen om genoptagelse senest kan fremsættes.

Efter lovforslaget træffes rettens afgørelse ved kendelse, og der er herved lagt vægt på en hurtig behandling af disse sager. Uanset den hurtige behandlingsform vil udformningen af lovforslagets § 49, stk. 1, imidlertid i visse situationer kunne give anledning til vanskeligheder. Dette gælder bl.a. med hensyn til tilfælde, hvor den første begæring om genoptagelse fremkommer umiddelbart før det tidspunkt, hvor udvisningen kan ventes iværksat.

Med henblik på at give retten tilstrækkelig tidsmæssig mulighed for at behandle sager om genoptagelse, også hvor der er tale om den første genoptagelse, foreslås der som § 49, stk. 1, 2. pkt., indsat en regel om, at den første begæring om genoptagelse skal være fremsat senest 3 måneder før det tidspunkt, hvor udvisningen kan forventes iværksat.

Da det ikke kan udelukkes, at der vil kunne forekomme tilfælde, hvor sagen, eventuelt på grund af appelbehandling, ikke vil kunne være afsluttet i løbet af 3 måneder, foreslås der samtidig indsat en bestemmelse i § 49, stk. 2, 4.-5. pkt., som giver retten mulighed for at træffe bestemmelse om, at den pågældende skal være frihedsberøvet under sagen, indtil en eventuel udvisning kan iværksættes. Det følger af henvisningen til § 33, at retten i stedet vil kunne træffe bestemmelse om mindre indgribende foranstaltninger såsom meldepligt m.v.

Der vil også i forbindelse med den særlige overgangsperiode, som er foreslået ved lovforslagets § 61, kunne forekomme sager, hvor det ville kunne være uheldigt, såfremt den pågældende var på fri fod i forbindelse med en domstolssag om efterprøvelse af udvisningsafgørelse. Der vil således kunne forekomme sager, hvor det er klart, at den pågældende udvisningsbeslutning skal opretholdes, og hvor den pågældende under sagens behandling vil skulle løslades efter endt strafafsoning, således at det i givet fald vil være vanskeligt at effektuere udvisningen. Med henblik på sådanne tilfælde foreslås der

i § 61, stk. 4, 2. pkt., indsat en bestemmelse, der på tilsvarende måde som ved genoptagelse efter § 49 giver domstolene mulighed for at træffe bestemmelse om, at den pågældende udlænding skal være frihedsberøvet under sagen, indtil en eventuel udvisningsbeslutning kan iværksættes.

Til nr. 54

Ændringsforslaget indebærer en præcisering af procesformen i tilfælde, hvor retten skal tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en udlænding skal udvises, når den pågældende i udlandet er dømt for en lovovertrædelse, der har haft eller må antages at skulle have haft virkning i Danmark.

Til nr. 55

Ændringsforslaget indebærer indførelse af domstolsprøvelse af administrative afgørelser i familiesammenføringssager vedrørende forældre og børn samt i visse udvisningssager.

Indførelse af domstolsprøvelse medfører i sig selv et behov for øgede ressourcer til domstolene og til det foreslåede direktorat for udlændinge i forbindelse med sagernes forberedelse, forelæggelse og behandling, hvortil kommer udgifter til advokat- og tolkebistand i retten samt udgifter til leje og drift af nye lokaler inkl. retssale m.v.

Som anført i justitsministeriets svar på retsudvalgets spørgsmål nr. 22, der vil blive optrykt i et bilagshæfte til tilføjelsen til betænkning, vedrørende de væsentlige administrative og økonomiske konsekvenser af en domstolsprøvelse som foreslået af udlændingelovudvalgets mindretal er det imidlertid forbundet med betydelig usikkerhed nærmere at beregne disse økonomiske konsekvenser.

Den ved ændringsforslaget foreslåede domstolsprøvelse svarer ikke fuldt ud til udlændingelovudvalgets mindretalsforslag. Ændringsforslaget indebærer endvidere, at sagerne i første instans skal behandles ved den pågældendes hjemting og ikke ved Københavns byret som foreslået af udlændingelovudvalgets mindretal. Den samlede arbejdsmæssige belastning af domstolene ved ændringsforslaget må derfor antages at være mindre end den samlede arbejdsmæssige belastning ved mindretalsforslagene, jfr. herved justitsministeriets svar på spørgs-

mål 22, ligesom der vil være tale om en ændring i den arbejdsmæssige belastning af de enkelte by- og landsretter.

På det foreliggende grundlag er det derfor ikke muligt mere præcist at opgøre behovet for øgede ressourcer som følge af den foreslåede domstolsprøvelse.

Justitsministeriet vil imidlertid, på grundlag af en nærmere analyse af de arbejdsmæssige virkninger for de enkelte by- og landsretter og for det nye direktorat af den foreslåede domstolsprøvelse, forelægge den nødvendige styrkelse af domstolene og af direktoratet for de bevilgende myndigheder i efteråret 1983 som del af et samlet aktstykke vedrørende en række administrative og økonomiske konsekvenser i forbindelse med den ny udlændingelov.

Til nr. 56

Som led i indvandrernes retssikkerhed gives der mulighed for domstolsprøvelse.

Til nr. 57, 59, 63 og 65

Mindretallet finder, at dette nævn kan undværes, og at det vil indgå som et forsinkende led i behandlingen af klagesager og yderligere belaste tilsynet med udlændinge.

Til nr. 58 og 64

Ændringsforslagene indebærer, at antallet af medlemmer i det nye flygtningenævnet udvides fra de foreslåede 3 til 7. Endvidere indføres adgang til advokatbeskikkelse.

Ændringsforslagene vil i forhold til lovforslaget indebære merudgifter til vederlæggelse af yderligere 4 medlemmer af flygtningenævnet samt udgifter til advokatbistand. På grundlag af et forventet årligt sagsantal på ca. 200 skønnes merudgifterne ved ændrings-

forslagene at udgøre fra 0,5 til 1 mill. kr. årligt.

Til nr. 60

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 44.

Til nr. 61

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 58, hvorefter 2 repræsentanter fra Dansk Flygtningehjælp bliver medlemmer af flygtningenævnet.

Til nr. 62

Ændringsforslaget indebærer en nærmere præcisering af fremgangsmåden ved flygtningenævnets behandling af sagerne.

Til nr. 66

Ændringsforslaget indebærer en ligestilling mellem A- og B-flygtninge.

Til nr. 67

Ændringsforslaget er af redaktionel karakter.

Til nr. 68

Ændringsforslaget indebærer, at de be-føjelser, som ved loven tillægges direktoratet for udlændinge, indtil den 1. januar 1984 udøves af rigspolitechefen, tilsynet med udlændinge.

Til nr. 69

Ændringsforslaget er en følge af, at lovforslaget ikke har kunnet færdigbehandles inden den 1. juni 1983.

Hagen Hagensen (KF) nfm. Annelise Gotfredsen (KF) Bjørn Elmquist (V)

Anders Poulsen (V) Hans E. Jacobsen (FP) Lawaetz (FP) Birgith Mogensen (CD)

Nør Christensen (CD) Ole Espersen (S) Hans Jørgen Jensen (S) Torben Lund (S)

Lissa Mathiasen (S) Erik B. Smith (S) Jimmy Stahr (S) Bernhard Baunsgaard (RV)

Alice Faber (SF) Ebba Strange (SF) fmd.

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.